

7.1.101 / 227 / 907 ✓

ACADEMIA DE STUDII ECONOMICE DIN MOLDOVA

INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
AL ACADEMIEI ROMÂNE

**CONFERINȚA ȘTIINȚIFICĂ INTERNAȚIONALĂ
COMPETITIVITATEA ȘI INOVAREA ÎN ECONOMIA
CUNOAȘTERII: PROBLEME ȘI SOLUȚII PENTRU
ROMÂNIA ȘI REPUBLICA MOLDOVA**

(26-27 septembrie 2008)

Volumul I

Chișinău-2008

CUPRINS

I. DIRECȚII PRIORITARE ALE DEZVOLTĂRII ECONOMIEI REPUBLICII MOLDOVA ÎN CONTEXTUL PROCESELOR DE INTEGRARE EUROPEANĂ

Educația, știința și inovarea – piloni ai economiei bazate pe cunoaștere	10
<i>Academician, prof. univ. dr. hab. Gheorghe Duca, președinte al AȘM</i>	
Cuvântul de recepție al titlului de „Doctor Honoris Causa” al ASEM	14
<i>Prof. univ. dr. Constantin Oprean, Universitatea „Lucian Blaga”, Sibiu, România</i>	
Ocuparea forței de muncă și calitatea mediului în contextul globalizării	18
<i>Prof. univ. dr. Florina Bran, Prof. univ. dr. Daniela Hîncu, ASE București, România</i>	
Știința economică din perspectiva întregului viu comun	23
<i>Prof. univ. dr. Constantin Popescu, Prof. univ. dr. Alexandru Tașnadi, ASE București, România</i>	
Performing competition as a fresh spirit of economic education	30
<i>Prof. univ. dr. Carmen Costea, ASE București, România</i>	
Trăsăturile specifice ale procesului de integrare a Republicii Moldova în Uniunea Europeană	34
<i>Prof. univ. dr. hab. Mihail Rotaru, ASEM</i>	
Procese și tendințe demografice în Republica Moldova	38
<i>Prof. univ. dr. hab. Constantin Matei, ASEM Drd. Victor Gîlca, Universitatea din București, România</i>	
Dimensiunea managerială a agroturismului în România	42
<i>Conf. univ. dr. Carmen Valentina Rădulescu, Prof. univ. dr. Toader Moga, ASE București, România</i>	
Transportul – etapă-cheie în ciclul de viață al petrolului	48
<i>Lect. univ. dr. Ildiko Ioan, Dr. Cristina Popa, Drd. Hamza Karimov, Tahir Oglu, ASE București, România</i>	
Noul instituționalism economic – scurtă prezentare	53
<i>Dacina Crina Petrescu, Ruxandra Malina Petrescu-Mag, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca, România</i>	
Coordonate și perspective privind relațiile economice bilaterale dintre România și Republica Moldova	55
<i>Prof. univ. dr. Ionel Bostan, Universitatea „Ștefan cel Mare”, Suceava, România</i>	
Creativitatea și inovația – factori decisivi ai creșterii competitivității	59
<i>Conf. univ. dr. hab. Boris Chistruga, ASEM</i>	
Impactul ecologo-economic asupra competitivității economiei bazate pe cunoaștere și criza globală alimentară contemporană	62
<i>Conf. univ. dr. Ion Ustian, ASEM</i>	
Gains and Losses of Trade liberalisation: The Case of Moldova	65
<i>Conf. univ. dr. hab. Tatiana Pîșchina, ASEM</i>	
Tehnici de persuasiune în afaceri	72
<i>Conf. univ. dr. Raisa Borcoman, Lect. sup. Maria Mancaș, ASEM</i>	

Dezvoltarea mediului economic în zonele litorale adiacente rezervațiilor naturale	75
<i>Prof. univ. dr. Tiberius Danuț Epure,</i> <i>Conf. univ. dr. Anghel Panait, Universitatea „Ovidius”, Constanța, România</i>	
Publicitatea în sistemul disciplinelor socioumane	78
<i>Conf. univ. Armenia Cicală-Racu, ASEM</i>	
Tendențe în evoluția fluxurilor turistice	80
<i>Conf. univ. dr. Roman Livandovschi, ASEM</i>	
Alegerea publică și bunăstarea în economia contemporană	85
<i>Conf. univ. dr. Elena Cara, ASEM</i>	
Situația demografică și socio-economică din spațiul rural al Republicii Moldova	87
<i>Conf. univ. dr. Matei Mățu, ASEM</i>	
Cartea Verde a populației. Esență și conținut	91
<i>Conf. univ. dr. Valeriu Sainsus,</i> <i>Drd. Elena Sochircă, ASEM</i>	
Nevoia de sens la locul de muncă	94
<i>Conf. univ. dr. Maia Postică, USM</i>	
Aspecte privind evoluția structurii etnice a populației din mediul urban al Republicii Moldova	97
<i>Conf. univ. dr. Mihai Hachi, ASEM</i> <i>Lect. univ. Maria Grosu, Universitatea de Stat din Tiraspol</i>	
Banking sector developments in Moldova in the light of European integration process	102
<i>Dr. Mariana Cucu, University of Regensburg</i>	
Noua economie europeană și mediul concurențial	104
<i>Lect. univ. dr. Vasile-Liviu Ichim, Institutul de Studii Europene „Ștefan Lupașcu”, Iași, România</i>	
Starea agriculturii ecologice din România la doi ani după aderarea la Uniunea Europeană	108
<i>Asist. univ. drd. Roberta Stanef, ASE București, România</i>	
Analiza spațială și ramurală a deversărilor de ape reziduale în Republica Moldova	114
<i>Lect. sup. Petru Bacal, ASEM</i>	
Dezvoltarea pieței de capital în Republica Moldova – o perspectivă comunitară	119
<i>Lect. sup. Elena Albul, ASEM</i>	
Caracteristici și perspective ale dezvoltării economice în Zona Metropolitană Constanța	123
<i>Ștefania Rodica Anghel, inspector SPITVBL, Constanța, România</i>	
Infrastructura satelor mici din regiunea centrală a Republicii Moldova – aspecte geografice	125
<i>Conf. univ. dr. Vitalie Sochircă,</i> <i>Lect. sup. Sergiu Baci,</i> <i>Lect. sup. Marcel Revenco, USM</i>	
Identitate și diversitate în noua complexitate a vieții sociale	128
<i>Asist. univ. drd. Miltiade Stanciu,</i> <i>Asist. univ. drd. Liana Badea, ASE București, România</i>	
Clusterul – formă efectivă a sporirii competitivității	133
<i>Lect. sup. Larisa Dodu-Gugea, ASEM</i>	

Problemele și perspectivele dezvoltării comerțului exterior al Republicii Moldova	137
<i>Conf. univ. dr. Aliona Balan, ASEM</i>	
<i>Conf. univ. dr. Claudia Teaciu, UCCM</i>	
Demarcări demografice în Republica Moldova la început de secol XXI	140
<i>Conf. univ. dr. Eduard Hirbu, ASEM</i>	
Strategii de atragere a investițiilor străine în economia națională	144
<i>Lect. sup. Victoria Țăruș, ASEM</i>	
Competitivitatea întreprinderilor mici și mijlocii în Republica Moldova	147
<i>Drd. Elena Guzun,</i>	
<i>Drd. Dragoș Duca, ASEM</i>	
Țările încadrate în politica europeană de vecinătate – o zonă geoeconomică nouă	152
<i>Lect. univ. Dorina Stăvilă, ASEM</i>	
II. MEDIUL CONCURENȚIAL ȘI IMPLICAȚIILE ACESTUIA ASUPRA COMPORTAMENTULUI ACTORILOR PE PIAȚĂ	
Dezvoltarea economiei bazate pe cunoaștere – factor-cheie al creșterii competitivității Republicii Moldova	158
<i>Prof. univ. dr. hab., membru corespondent al AȘM, Grigore Belostecinic, rectorul ASEM</i>	
<i>Conf. cercet. Corneliu Guțu, Centrul de Cercetare Economică, ASEM</i>	
Analiza avantajelor/dezavantajelor competitive ale României în context internațional	166
<i>Prof. univ. dr., membru corespondent al Academiei Române, Gheorghe Zaman, INCE, Academia Română</i>	
Managementul personalului organizației orientat spre inovare, creativitate și competitivitate	177
<i>Prof. univ. dr. DHC Ion Petrescu, Universitatea „Spiru Haret”, Brașov, România</i>	
Concurența între angajați – oportunitate sau pericol ?	183
<i>Prof. univ. dr. hab. Ala Cotelnic, ASEM</i>	
<i>Conf. univ. dr. Marina Belostecinic, ASEM</i>	
Furnizarea serviciilor publice în parteneriat public privat	186
<i>Prof. univ. dr. Ion Plumb,</i>	
<i>Lect. univ. dr. Andreea Zamfir,</i>	
<i>Prep. univ. drd. Laura Mina, ASE București, România</i>	
Competitivitatea regională și oportunitățile de creare a clusterelor economice în teritoriul transfrontalier dintre România și Republica Moldova	192
<i>Dr. Carmen-Beatrice Păuna, Institutul de Prognoză Economică, București, România</i>	
<i>Dr. Corneliu Guțu, ASEM</i>	
Servicii de guvernare electronică-premise pentru o administrație publică modernă	197
<i>Lect. univ. dr. Andreea Zamfir, ASE București, România</i>	
Considerații privind atractivitatea investițională în marketingul rural	202
<i>Prof. univ. dr. Victor Caun,</i>	
<i>Drd. Lilia Chiriac, ASEM</i>	
Dezvoltarea durabilă a turismului, probleme și oportunități	206
<i>Prof. univ. dr. hab. Elena Turcov, ASEM</i>	
Dezvoltarea turistică durabilă a spațiului rural – o necesitate în perspectiva integrării europene	208
<i>Prof. univ. dr. hab. Vasile Glăvan, Universitatea „Spiru Haret”, București</i>	
<i>Conf. univ. dr. Virgil Nicula, Universitatea „Lucian Blaga”, Sibiu, România</i>	

Utilizarea modelelor informatice în fundamentarea deciziilor de marketing la întreprinderile Republicii	212
<i>Prof. univ. dr. hab. Sergiu Petrovici, Drd. Oleg Ioncu, UCCM</i>	
Comerțul internațional și competitivitatea în societatea cunoașterii	216
<i>Prof. univ. dr. Constantin Sasu, Universitatea „Al. I. Cuza”, Iași, România</i>	
Rolul și particularitățile politicii „relațiilor cu angajații” în cadrul organizațiilor	220
<i>Conf. univ. dr. Dorin Vaculovschi, Drd. Irina Birda, ASEM</i>	
Aspecte sociale ale restructurării economice	224
<i>Conf. univ. dr. Gabriela Țigu, ASE București, România, Conf. univ. dr. Claudia-Elena Țuclea, ASE București, România</i>	
Managementul riscurilor și inovațiilor financiare	225
<i>Cercetător șt., dr. Gabriela-Cornelia Piciu, Centrul de Cercetări Financiare și Monetare, Academia Română</i>	
Factorii determinanți ai competitivității regionale în contextul proceselor de integrare europeană	232
<i>Prof. univ. dr. hab. Eugenia Feuraș, Drd. Natalia Iachimov, ASEM</i>	
Особенности менеджмента в профессиональной непрерывной подготовке кадров в системе автотранспорта	236
<i>Др. хаб. проф. унив. Сырбу И.М., МЭА Дрд. Михнев П.Г., ТУМ</i>	
Dezvoltarea transportului de mărfuri în Republica Moldova și perspective de integrare în contextul european	239
<i>Conf. univ. dr. Igor Melnic, ASEM</i>	
Competitivitatea produselor autohtone în țările Uniunii Europene	242
<i>Conf. univ. dr. Ion Macari, ASEM</i>	
Interdependența politicilor agricole	243
<i>Conf. univ. dr. hab. Alexandru Stratan, ASEM</i>	
Transparența în politicile de responsabilitate socială corporativă	247
<i>Conf. univ. dr. Lilia Covaș, ASEM</i>	
Значение индивидуальной составляющей в организационных изменениях	250
<i>Conf. univ. dr. Irina Dorogaia, ASEM</i>	
Укрепление имиджа и создание конкурентных преимуществ как мотивы продвижения собственных марок розничных торговых сетей	253
<i>Conf. univ. dr. Lidia Mitnițaia, ASEM</i>	
Aspecte privind concurența în sistemul energetic	255
<i>Conf. univ. dr. Evlampie Donos, ASEM</i>	
Analiza concurenței: aspecte metodologice	258
<i>Conf. univ. dr. Profira Cristafovici, Conf. univ. dr. Ion Panfil, ASEM</i>	
Expertizarea calității mărfurilor în relație cu protecția consumatorilor	263
<i>Conf. univ. dr. Ion Vrednic, Conf. univ. dr. Vitalie Cozmic, Conf. univ. dr. Ghenadie Șpac, ASEM</i>	

Oportunitățile de formare a clusterelor în industria de confecții din Republica Moldova	265
<i>Conf. univ. dr. Maria Gheorghiuță,</i>	
<i>Conf. univ. dr. Marina Belostecinic, ASEM</i>	
Calitatea mărfurilor – premisa dezvoltării durabile a relațiilor „Industria – distribuție – consum”	269
<i>Conf. univ. dr. Valentina Calmăș,</i>	
<i>Lect. sup. dr. Mariana Ambros, ASEM</i>	
Intensitatea concurenței în domeniile economiei naționale	274
<i>Lect. sup. dr. Mariana Prodan, ASEM</i>	
Schimbările organizaționale și implicațiile acestora asupra competitivității firmei	280
<i>Lect. sup. dr. Mariana Șendrea, ASEM</i>	
Применение виртуальных технологий в маркетинговых исследованиях	284
<i>Conf. univ. dr. Georgetta Zgherea, ASEM</i>	
<i>Manager Alena Madjar, Taylor Nelson Sofres, Moldova</i>	
Задачи развития обучающихся организаций и лидерства в условиях экономики, основанной на знаниях	287
<i>Конф. унив. др. Л.Булаш, МЭА</i>	
Metode de evaluare a strategiilor exploatațiilor agricole comerciale și conexiunea cu rata rentabilității capitalurilor proprii	290
<i>Conf. univ. dr. Mircea Năstase,</i>	
<i>Prof. univ. dr. Gabriel Popescu, ASE București, România</i>	
Ценности как ключевой элемент организационной культуры	296
<i>Конф. унив. др. Алла Парфентьева, МЭА</i>	
Agricultura României și Bulgariei după integrarea în Uniunea Europeană	299
<i>Lect. univ. dr. Florentina Constantin, ASE București, România</i>	
<i>Conf. univ. dr. Mircea Năstase, ASE București, România</i>	
Internet-marketing în contextul dezvoltării regionale	303
<i>Lect. sup. dr. Boris Delimarschi, ASEM</i>	
Marketingul societal – noua exigență a asigurării creșterii economice	308
<i>Drd. Maria Grigoraș, ASEM</i>	
III. ÎNVĂȚĂMÂNTUL ȘI CERCETAREA ECONOMICĂ ÎN CONTEXTUL COMPETITIVITĂȚII ECONOMIEI NAȚIONALE	
Independența științei și integrarea cercetării cu instruirea în Republica Moldova	314
<i>Prof. univ. dr. hab. Sergiu Chircă, ASEM</i>	
Politica europeană de vecinătate și perspectiva aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană	319
<i>Prof. univ. dr. hab. Dumitru Moldovan, ASEM, membru corespondent al AȘM</i>	
Современные концепции подготовки специалистов для рыночной экономики	322
<i>Prof. univ. dr. Tatiana Mișova, ASEM</i>	
Asigurarea calității proceselor educaționale în instituția de învățământ	327
<i>Conf. univ. dr. Sergiu Baciu, ASEM</i>	
Экономическое образование в Украине в контексте конкурентноспособности национальной экономики	330
<i>К.э.н., доцент Волошенюк В.В., Национальный горный университет, г. Днепрпетровск, Украина</i>	

Компетентностный подход в системе высшего образования Украины	333
<i>К.э.н., доцент Пилова Е.П., Национальный горный университет, г. Днепрпетровск, Украина</i>	
Aspecte ale procesului de implementare a modelului inovațional de dezvoltare în Republica Moldova	334
<i>Conf. univ. dr. Victoria Ganea, CNA Drd. Silvia Nohailăc</i>	
Dinamica educației terțiare în domeniul TIC din România și Republica Moldova în contextul noii economii	337
<i>Dr. Mariana Bălan-Nicolae, Institutul de Prognoză Economică – INCE, Academia Română</i>	
Pregătirea continuă pe linia managementului proiectelor universitare de cercetare-dezvoltare-inovare	341
<i>Prof. univ. dr. Elena Dobre, Universitatea „Ovidius”, Constanța, România</i>	
Arhitectura amplasării economiei naționale pe coordonata edificării bunăstării	345
<i>Prof. univ. dr. hab. Valeriu Zbîrciog, ASEM</i>	
Filosofia transmodernismului și perspectivele dezvoltării omului în viitor	348
<i>Prof. univ. dr. hab. Petru Rumleanski, ASEM</i>	
Dimensiunea economică a politicii europene de vecinătate	351
<i>Competitor Olesia Sîrbu, ASEM</i>	
Impactul educației asupra evoluției capitalului uman	355
<i>Conf. univ. dr. Nelly Filip, ASEM Competitor Mirela Stoican, ASEM</i>	
Implementarea marketingului educațional ca factor de racordare a învățământului superior la cerințele pieței	359
<i>Lect. sup. Rodica Bogdan, Universitatea „A.Russo” din Bălți</i>	
Învățământul continuu – condiție indispensabilă în asigurarea competitivității economiei naționale	361
<i>Lect. univ. Tatiana Bucos, ASEM</i>	
Premise ale noțiunii de dezvoltare	364
<i>Prof. univ. dr. Toma Roman Asist. univ. dr. Ionuț Anastasiu Drd. Ștefan Cosmeanu, ASE București, România</i>	
Modele românești privind analiza riscului de faliment în managementul întreprinderilor	368
<i>Dr. Mircea Muntean, Universitatea de Stat Bacău, România, Direcția Generală a Finanțelor Publice a Județului Bacău</i>	
Evoluția principalilor indicatori economico-financiari în urma implementării managementului calității totale la SC avicola sa Bacău	377
<i>Drd. Cezar Marariu, Direcția Generală a Finanțelor Publice Bacău, România</i>	
Conceptul de strategie forestieră și gestionarea durabilă a pădurilor din Republica Moldova	381
<i>Drd. Ion Platon, ASEM</i>	